

บทคัดย่อ

นำเสนอเมื่อ : 13 ส.ค. 2552

การติดตามผลการประยุกต์ความรู้และทักษะของกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในการพัฒนา
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

ชื่อเรื่อง : การติดตามผลการประยุกต์ความรู้และทักษะของกิจกรรมลูกเสือ-
เนตรนารี

ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

ผู้ศึกษา นิกร ศิลปวิทย์

ระยะเวลาในการวิจัย : ปี พ.ศ. 2549 - 2550

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ (1)
เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้เรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา
เกี่ยวกับผลการประยุกต์ความรู้และทักษะ

ของกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน (2)
เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ความรู้และทักษะของกิจกรรม
ลูกเสือ-เนตรนารีในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน (3)
เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการประยุกต์ความรู้และทักษะของกิจกรรมลูก
เสือ-เนตรนารีในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน และ (4)
เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของครู นักเรียน
ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาในการประยุกต์ความรู้และทักษะของกิ
กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

ผู้ศึกษาได้เลือกผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ เพื่อทำการสัมภาษณ์เจาะลึก (In -
depth Interview) จำนวน 22 คน ได้ใช้เกณฑ์ในการคัดเลือก คือ กระจายให้ครอบคลุม
ให้มีความหลากหลายของกลุ่มอาชีพ ความมีประสบการณ์ทางการศึกษาที่แตกต่างกันในแต่ละด้าน
และความสามารถในการให้ข้อมูลด้านการศึกษา ซึ่งผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดมีความเต็มใจและยินดีที่จะให้ข้อมูล
ผลการศึกษาพบว่า

1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่เกิดขึ้นจากการประยุกต์ความรู้และทักษะของกิจกรรม ลูกเสือ-เนตรนารี

จากการตอบแบบสอบถาม พบว่า

นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ความรู้และทักษะของกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละระดับชั้น พบว่า มีพัฒนาในการประยุกต์ความรู้และทักษะของกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนสูงขึ้นตามระดับชั้น โดยนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีพัฒนาการของการประยุกต์ความรู้และทักษะของกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีมากที่สุด รองลงมาคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และพัฒนาการน้อยที่สุด คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แสดงว่ากิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของโรงเรียนบ้านเขามะกา ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

จากการสัมภาษณ์ พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่เกิดขึ้น

จากการประยุกต์ความรู้และทักษะของกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี นักเรียนในความรับผิดชอบ

มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ครบทั้ง 9 ข้อ ประกอบด้วย 1) ความรับผิดชอบ 2) ความเสียสละ 3) ความขยันหมั่นเพียร 4) ความมีระเบียบวินัย 5) ความซื่อสัตย์สุจริต 6) ความประหยัด 7) ความมีเมตตากรุณา 8) ความอดทน และ 9) ความเป็นประชาธิปไตย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนที่เห็นได้อย่างเด่นชัดที่สอดคล้องกัน 3 อันดับแรก คือ

1) ความรับผิดชอบ 2) ความมีระเบียบวินัย และ 3) ความขยันหมั่นเพียร

2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ความรู้และทักษะของกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน คือปัจจัยด้านนโยบายของโรงเรียน ผู้บริหารและการบริหารงาน ความสัมพันธ์ระหว่างครู นักเรียน และชุมชน ความมีชื่อเสียงของโรงเรียน ศักยภาพของโรงเรียน (ยกเว้นงบประมาณ)

และความพร้อมของชุมชนด้านการเข้าร่วมกิจกรรมและการให้การสนับสนุนงบประมาณ

3) ปัญหาและอุปสรรคของการประยุกต์ความรู้และทักษะของกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน คือ (1) ด้านการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี มีดังนี้ การเพิ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกิจกรรมยุวกาชาด อาจทำให้เป้าหมายของโรงเรียนเปลี่ยนแปลง ภาระงานครูเพิ่มจากการเพิ่มกิจกรรมยุวกาชาด กิจกรรมภาคปฏิบัติน้อยเกินไป ระยะเวลาในการเขาค่ายน้อย และการเขาค่ายแยกเป็นระดับทำให้ครูเหนื่อย/เหนื่อยมากขึ้น (2)

ด้านการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน มีดังนี้ การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม/โครงสร้างสังคม/และเทคโนโลยี ประเพณี/วัฒนธรรม ผู้ปกครองไม่ดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียนนักเรียนไม่เชื่อฟังและออกนอกกรอบ (3) ด้านการเป็นแบบอย่าง มีดังนี้

ขาดการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

การแต่งเครื่องแบบลูกเสือ-เนตรนารีมีค่าใช้จ่ายสูง

และสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนนักเรียนลดลง

4) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์ความรู้และทักษะของกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน คือ (1)

ด้านการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี มีดังนี้

การเพิ่มกิจกรรมด้านปฏิบัติให้มากขึ้น การเพิ่มความรู้เรื่อง

การปฐมพยาบาล โรงเรียนเป็นศูนย์การเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ การเพิ่มระยะเวลาในการเข้าค่าย การเข้าค่ายจัดรวมกัน และการเขามามีส่วนรวมของนักเรียนในการสวนสนามเพิ่มขึ้น

(2) ด้านการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน มีดังนี้
การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์และความประพฤติให้ดียิ่งขึ้น
การเพิ่มและเน้นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความกตัญญู (3) ด้านการเป็นแบบอย่าง มีดังนี้
การเป็นแบบอย่างที่ดีตลอดไปและพัฒนาให้มากยิ่งขึ้น เพิ่มแบบอย่างด้านการเรียนการสอน
การประชาสัมพันธ์เผยแพร่การเป็นแบบอย่าง และส่งเสริม/สนับสนุน/เสริมแรง กลุ่มผู้เป็นแบบอย่าง